МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

СЛОБОДЯНИК АНАСТАСІЇ ОЛЕКСІЇВНИ

Наказ НУБіП України 999 «С». 09.04.2026

2026 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Економічний факультет

ПОГОДЖЕНО **Декан економічного факультету**	**ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ** **Завідувач кафедри обліку та оподаткування**
_____ **Андрій МУЗИЧЕНКО** (підпис) "____" _____ 2026 р.	_____ **Володимир ЛИТВИНЕНКО** (підпис) "____" _____ 2026 р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему «Фінансова звітність суб'єкта малого підприємства: методика її формування та використання в управлінні»

Спеціальність **D1 Облік і оподаткування**

Освітня програма **Облік і аудит**

Орієнтація освітньої програми **Освітньо – професійна**

Гарант освітньої програми
к.е.н., доцент _____ (підпис) **Тамара ГУРЕНКО**

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи
к.е.н., доцент _____ (підпис) **Володимир ЛИТВИНЕНКО**

Виконала _____ (підпис) **Анастасія СЛОБОДЯНИК**

Київ – 2026

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Економічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри обліку та оподаткування
к.е.н., доц. _____ Володимир ЛИТВИНЕНКО

"_10_" _квітня_ 2026 р.

З А В Д А Н Н Я
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧУ
Слободяник Анастасії Олексіївні
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Спеціальність **D1 Облік і оподаткування**

Освітня програма **Облік і аудит**

Орієнтація освітньої програми **освітньо - професійна**

Тема магістерської кваліфікаційної роботи: **«Фінансова звітність суб'єкта малого підприємства: методика її формування та використання в управлінні»**
затверджена наказом від 09.04.2026 р. № 999 «С»
Термін подання завершеної роботи на кафедру 20.11.2026
Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: звітність підприємств, дані Державної служби статистики України, інтернет-джерела, наукові праці
Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Облікове відображення основних господарських операцій як основа формування показників звітності
2. Методика формування та подання звітності суб'єктів малого підприємства
3. Упровадження сучасних цифрових інструментів для формування та подання фінансової звітності

Перелік графічного матеріалу (за потреби): таблиці, рисунки, схеми

Дата видачі завдання " 25 " листопада 2025 р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи _____ **Володимир ЛИТВИНЕНКО**

Завдання прийняла до виконання _____ **Анастасія СЛОБОДЯНИК**

РЕФЕРАТ

на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» за темою «Фінансова звітність суб'єкта малого підприємства: методика її формування та використання в управлінні»

Фінансова звітність малого підприємства виступає головним джерелом інформації для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень, адже вона консолідує відомості про активи, прибутковість та грошові потоки компанії. В умовах постійних трансформацій економіки та дерегуляції обліку для малого сектору глибоке розуміння правил розрахунку звітних показників стає критично важливим. Оскільки об'єктивний аналіз роботи бізнесу базується на точних та актуальних відомостях, коректно підготовлена звітність робить внутрішні процеси більш прозорими й дає керівництву надійне підґрунтя для контролю та прогнозування. Сьогодні, в реаліях високої конкуренції та дефіциту капіталу, здатність інтерпретувати фінансові дані та інтегрувати їх в управління допомагає підтримувати ліквідність і залучати зовнішнє фінансування. Дотримання чинних національних стандартів бухобліку під час підготовки звітів знижує ймовірність помилок, полегшує взаємодію з податковими органами та допомагає вчасно знаходити точки зростання рентабельності. Отже, модернізація підходів до формування фінансової звітності та її систематичне застосування в менеджменті є запорукою довгострокової стабільності та фінансової безпеки малого бізнесу.

Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг дослідження становить 59 сторінок комп'ютерного тексту.

Ключові слова: фінансова звітність, суб'єкт малого підприємництва, бухгалтерський облік, баланс, прибутковість, фінансовий результат, управління.

ЗМІСТ

ВСТУП 3

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА 7

1.1. Значення та функції суб'єктів малого підприємництва в економічній системі України 7

1.2. Звітність як джерело інформації про діяльність підприємств малого бізнесу 13

1.3. Законодавче регулювання бухгалтерського обліку і звітності суб'єктів малого бізнесу 18

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ 23

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства та аналіз побудови його облікової системи 23

2.2. Облікове відображення основних господарських операцій як основа формування показників звітності 30

2.3. Методика формування та подання звітності суб'єктів малого підприємства 32

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА В УПРАВЛІННІ 38

3.1. Упровадження сучасних цифрових інструментів для формування та подання фінансової звітності 38

3.2. Використання показників фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва для ухвалення управлінських рішень 41

ВИСНОВКИ 46

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 48

ДОДАТКИ 54

ВСТУП

Актуальність теми. У контексті сучасних євроінтеграційних трансформацій вітчизняної економіки, високого ступеня турбулентності ринкової кон'юнктури та перманентної фінансово-економічної нестабільності в Україні фундаментального значення набуває підтримання стійкості й конкурентних переваг суб'єктів малого підприємництва (СМП). Незважаючи на притаманну малому бізнесу мобільність та високий адаптивний потенціал, цей сектор залишається найбільш уразливим до деструктивного впливу фінансових ризиків, капітальних обмежень та мінливості регуляторного середовища. За таких умов результативність менеджменту компанії безпосередньо корелює з рівнем обґрунтованості й оперативності управлінських рішень, що вимагає розбудови якісного та релевантного інформаційного базису.

Ключовим, найбільш систематизованим і нормативно структурованим джерелом відомостей про майнову архітектуру, фінансову позицію та результативність діяльності суб’єкта господарювання є фінансова звітність. Для малого сегмента бізнесу національним правовим полем (зокрема, нормами НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність») регламентовано використання агрегованого та компактного формату звітів. З одного боку, це мінімізує фіскальний та адміністративний тиск на обліковий апарат, а з іншого — висуває жорсткі вимоги до внутрішньої аналітичності та деталізації облікової системи, оскільки керівництво потребує містких і достовірних даних для оперативного контролю витрат, платоспроможності та маржинальності бізнес-напрямів.

Особливо гостро ці виклики постають перед торговельними малими підприємствами, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність (імпорт товарів), зазнають впливу валютних коливань і працюють за моделлю швидкої дистрибуції. Ретроспективна спрямованість стандартних звітних форм часто провокує суттєвий інформаційний розрив між потребами стратегічного менеджменту та потребами фіскально-орієнтованого обліку. Необхідність теоретичного обґрунтування, методологічного вдосконалення та прикладної

адаптації інструментарію формування фінансової звітності, а також максимізація її аналітичного потенціалу для потреб внутрішнього управління зумовили вибір теми магістерської роботи, її актуальність, практичну та теоретичну значущість.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретико-методологічних положень та розробка прикладних рекомендацій щодо модернізації методики формування фінансової звітності малого підприємства та оптимізації її інформаційного використання в контурі оперативного та стратегічного менеджменту підприємства.

Для реалізації встановленої мети поставлено й вирішено такі завдання :

• дослідити теоретичні підвалини, економічний зміст та нормативно-правове регулювання процесу складання фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва в Україні ;

• визначити аналітичну цінність та роль Балансу (ф. № 1-м) і Звіту про фінансові результати (ф. № 2-м) як інформаційної основи для прийняття управлінських рішень ;

• надати комплексну організаційно-економічну характеристику бази дослідження – ТОВ «ІМПОРТЕРА», здійснити критичну оцінку архітектури його облікової системи та провести аналіз фінансового стану підприємства ;

• вивчити діючу методику відображення основних господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку, а також порядок складання та подання фінансової звітності досліджуваного підприємства ;

• обґрунтувати напрями впровадження сучасних цифрових інструментів (API-інтеграції митних декларацій, BI-аналітики, формату XBRL) для автоматизації формування та подання фінансової звітності ;

• розробити модель трансформації показників спрощеної звітності у внутрішні управлінські форми (Management P&L, Direct Cash Flow, Aging Report) для підвищення якості ухвалення управлінських рішень .

Об’єктом дослідження є процес формування, подання та аналітичного використання фінансової звітності суб’єкта малого підприємництва в системі управління.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методологічних, організаційних та прикладних засад методики складання фінансової звітності суб’єктів малого підприємництва та напрями її вдосконалення для інформаційного забезпечення менеджменту.

Методи дослідження. У процесі написання роботи використано систему загальнонаукових і спеціальних економічних методів:

• метод теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу – для розкриття економічної сутності фінансової звітності та систематизації нормативно-правового забезпечення ;

• розрахунково-аналітичний та балансовий методи – для дослідження взаємозв'язку між обліковим відображенням імпортних операцій та статтями звітності ;

• табличний і графічний методи – для наочного представлення динаміки показників та схематизації процесів звітування ;

• метод моделювання та прогнозування – для розробки форматів внутрішньої управлінської звітності та впровадження цифрових інструментів обліку .

Інформаційною базою дослідження слугували законодавчі та нормативно-правові акти України з питань бухгалтерського обліку, оподаткування та зовнішньоекономічної діяльності, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (зокрема НП(С)БО 1, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 25), наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріали періодичних видань, а також первинні документи, Наказ про облікову політику, регістри бухгалтерського обліку та фінансова звітність ТОВ «ІМПОРТЕРА» за 2024–2025 роки.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що сформульовані у роботі висновки, аналітичні розрахунки та запропоновані рекомендації щодо цифровізації облікової системи і побудови управлінських

звітів на основі форм № 1-м та № 2-м можуть бути безпосередньо впроваджені в практику діяльності ТОВ «ІМПОРТЕРА» для підвищення точності бюджетування, контролю валютних ризиків, оптимізації грошових потоків та зміцнення фінансової стійкості компанії.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

1.1. Значення та функції суб'єктів малого підприємництва в економічній системі України

Суб'єкти малого підприємництва (СМП) виступають базовим елементом стабільності сучасної ринкової економіки, забезпечуючи її гнучкість та стимулюючи конкуренцію. В українських реаліях малий бізнес набуває стратегічного значення через високий рівень адаптивності до воєнних загроз, кризових явищ, інфляції та динамічних змін кон'юнктури ринку. Специфіка та вагомість малого бізнесу в економічній архітектурі України чітко простежуються через систему його базових функцій. [25; 37].

Роль малого підприємництва в соціально-економічній системі реалізується через низку стратегічних функцій, які підтримують життєздатність держави на всіх рівнях управління:

- Соціальна (регулювання зайнятості): сектор СМП виступає дієвим інструментом мінімізації безробіття, створюючи нові робочі місця без значних капіталовкладень та абсорбуючи вивільнені трудові ресурси під час кризових трансформацій.
- Стратифікаційна: дрібне підприємництво слугує фінансовим підґрунтям для розширення середнього класу, який є запорукою суспільно-політичної стабільності.
- Фіскальна (бюджетна): забезпечує регулярне наповнення державного та місцевих бюджетів завдяки податковим надходженням (єдиний податок, ПДФО, військовий збір).
- Демонополізаційна: насичує ринок альтернативними пропозиціями, що стимулює конкуренцію та змушує великих гравців оптимізувати ціноутворення та якість продукції.

Новітні функції суб'єктів малого підприємництва в умовах воєнних та трансформаційних викликів.

Сучасний стан вітчизняної економіки, зумовлений потребою долання наслідків війни, процесами релокації, актуалізував появу низки специфічних функцій СМП: [15; 25].

Адаптаційна (висока мобільність): завдяки відсутності капіталомістких та громіздких основних фондів, малі підприємства здатні оперативно трансформувати виробничі процеси, перебудовувати логістичні маршрути та диверсифікувати джерела енергозабезпечення під вимоги воєнного часу.

Релокаційна (адаптаційно-верифікаційна): полягає у фізичному переміщенні бізнес-структур у безпечніші регіони країни задля збереження виробничого й кадрового потенціалу держави.

Інтеграційна: відображає процеси масштабування вітчизняного бізнесу на ринки Європейського Союзу та гармонізацію обліково-звітних стандартів із вимогами Директиви 2013/34/ЄС.

Інноваційно-ризикова: виражається у готовності малих фірм брати на себе комерційні ризики задля освоєння нових ринкових ніш та впровадження локальних технологічних інновацій, які є економічно недоцільними для великих корпорацій.

Нормативно-правове підґрунтя визначення СМП в Україні.

Для правильної побудови системи обліку та звітності важливо чітко розмежовувати критерії віднесення підприємств до суб'єктів малого підприємництва. Д

Для фінансової звітності базовими є критерії Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1].

Для віднесення підприємства до певної категорії воно має відповідати принаймні двом із трьох критеріїв за попередній рік:

Таблиця 1.1

Критерії визначення категорій підприємств

Категорія підприємства	**Балансова вартість активів**	**Чистий дохід від реалізації**	**Середня кількість працівників**
Мікропідприємства	до 350 тис. євро	до 700 тис. євро	до 10 осіб
Малі підприємства	до 4 млн євро	до 8 млн євро	до 50 осіб

Джерело: складено на основі ч. 2 ст. 2 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV

Для визначення приналежності суб'єкта господарювання до категорії мікро-, малого, середнього або великого підприємства законодавець встановив три незалежні дескриптори:

1. Балансова вартість активів – загальна вартість майна, контрольованого компанією, яка відображається у підсумку рядка 1300 Графи 4 Балансу (Звіту про фінансовий стан) на дату складання звітності.

2. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – дохід від основної діяльності без урахування ПДВ, акцизів та інших непрямих податків і зборів (рядок 2000 Звіту про фінансові результати).

3. Середня кількість працівників – показник, який розраховується відповідно до чинних інструкцій статистики праці за звітний календарний рік (включаючи штатних працівників, сумісників та осіб, що працюють за цивільно-правовими договорами).

Оскільки два з трьох критеріїв (активи та працівники) вкладаються в нормативи малого підприємства, воно не переходить до категорії середніх підприємств і не зобов'язане проходити обов'язковий зовнішній аудит чи подавати повний комплект звітності за НП(С)БО 1.

Офіційні євро-критерії оцінки зафіксовані у частині 2 статті 2 Закону № 996-XIV:

- Мікропідприємства: активи – до 350 тис. євро; чистий дохід – до 700 тис. євро; персонал – до 10 осіб.

- Малі підприємства: активи – до 4 млн євро; чистий дохід – до 8 млн євро; персонал – до 50 осіб.
- Сутність правила: Підприємство не зобов'язане одночасно відповідати усім трьом параметрам. Достатньо, щоб показники компанії увійшли у встановлені межі щонайменше за двома критеріями. Це дозволяє уникнути штучного викривлення статусу підприємств, які мають специфічну структуру бізнесу. Наприклад, капіталомісткі компанії (високі активи) з низькою чисельністю персоналу або ІТ-компанії (незначні матеріальні активи, але великі обороти) не втрачають статусу «малих» завдяки гнучкості цієї формули.

Принцип часової послідовності статусу.

Особливу увагу в управлінні та обліку слід приділяти часовому фактору. Статус підприємства не змінюється автоматично в перший же день, коли один із показників перевищив норму. Закон захищає бізнес від постійних переходів між обліковими режимами (трансакційних витрат на перебудову обліку) через випадкові або сезонні коливання ринку.

Відповідно до законодавчих вимог, віднесення підприємства до певної категорії здійснюється за результатами звітного року. При цьому зміна статусу (наприклад, перехід із категорії мікро- до малого, або з малого до середнього) відбувається лише тоді, коли підприємство протягом двох років поспіль за двома з трьох критеріїв не відповідає своїй поточній категорії. [1; 10]

Практичний алгоритм оцінки статусу в системі управління:

- Аналіз первинної точки: Якщо новостворене підприємство реєструється, його статус на перший звітний рік визначається за прогнозними або фактичними показниками першого річного звіту.
- Порушення меж у першому році: Якщо мале підприємство на кінець 2024 року перевищило критерії доходу (наприклад, заробило 9 млн євро замість дозволених 8 млн) та активів, воно все одно залишається малим підприємством на весь наступний рік.

- Фіксація тенденції у другому році: Якщо на кінець 2025 року («другий рік невідповідності») підприємство знову перевищує аналогічні рамки малого бізнесу, то тільки починаючи зі звітності за 2026 рік воно офіційно набуває статусу середнього підприємства.

Такий двоетапний бар'єр забезпечує стабільність управлінської системи. Керівництво отримує часовий лаг тривалістю в один рік для адаптації внутрішніх бізнес-процесів, підготовки кадрового складу бухгалтерії до переходу на загальні стандарти бухгалтерського обліку та виділення бюджету на обов'язковий зовнішній аудит, якщо новий статус цього вимагає.

Вплив статусу на методику звітності та управлінські рішення.

Застосування правила «двох із трьох критеріїв» має безпосередні наслідки для методологічної бази дослідження магістерської роботи:

• Для мікропідприємств (відповідність критеріям мікро-): Законодавство дозволяє складати Спрощений фінансовий звіт за формами № 1-мс та № 2-мс. Особливістю облікової методики є можливість відображати необоротні активи лише за первісною вартістю (без нарахування зносу за певних умов), не створювати забезпечення майбутніх витрат і платежів (на виплату відпусток) та визнавати доходи і витрати за касовим методом.

• Для малих підприємств (відповідність критеріям малого-): Формується Фінансовий звіт малого підприємства за формами № 1-м (Баланс) та № 2-м (Звіт про фінансові результати). Такі суб'єкти застосовують принцип нарахування, зобов'язані вести повноцінний облік дебіторської та кредиторської заборгованості за теперішньою або чистою вартістю реалізації, проте звільняються від подання складних форм (Звіту про рух грошових коштів та Звіту про власний капітал).

З позиції менеджменту, точне відстеження динаміки цих трьох критеріїв є елементом стратегічного фінансового контролінгу. Передчасна або неконтрольована втрата статусу малого підприємства через випадковий стрибок доходу тягне за собою різке зростання навантаження на систему управління: виникає потреба у деталізації статей обліку, переході на загальні П(С)БО або

навіть МСФЗ, а також з'являються додаткові витрати на оприлюднення звітності та аудиторські послуги.

Проведене дослідження економічної сутності, функціонального призначення та нормативно-правового регулювання діяльності суб'єктів малого підприємництва в Україні дає змогу сформулювати такі узагальнення:

1. Соціально-економічна роль та еволюція функцій малого бізнесу. Суб'єкти малого підприємництва (СМП) є фундаментом стабільності та адаптивності сучасної ринкової економіки. В умовах воєнного стану та трансформаційних викликів класичні функції малого бізнесу (соціальна, стратифікаційна, фіскальна, демонополізаційна) доповнилися новітніми специфічними функціями – адаптаційною, релокаційною (адаптаційно-верифікаційною), інтеграційною та інноваційно-ризиковою, що забезпечують збереження економічного потенціалу держави та швидку перебудову логістичних ланцюгів.

2. Нормативна диференціація та критерії класифікації. Для цілей бухгалтерського обліку та фінансової звітності визначальними є норми Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV, якими встановлено порогові значення за трьома дескрипторами (балансова вартість активів – до 4 млн євро, чистий дохід – до 8 млн євро, середня кількість працівників – до 50 осіб).

3. Управлінське значення дворічного часового лагу зміни статусу. Законодавчий механізм, згідно з яким перехід підприємства до іншої розмірної категорії відбувається лише після перевищення критеріїв протягом двох років поспіль, захищає бізнес від надмірних трансакційних витрат через разові ринкові коливання. З позиції менеджменту систематичний моніторинг цих критеріїв є важливим інструментом стратегічного планування, оскільки завчасно сигналізує про необхідність перебудови облікової політики, переходу зі спрощеної звітності (НП(С)БО 25, форми № 1-м та № 2-м) на повний комплект фінансової звітності та підготовки до обов'язкового зовнішнього аудиту.

1.2 Звітність як джерело інформації про діяльність підприємств малого бізнесу

У ринковій економіці ефективність функціонування будь-якого господарюючого суб’єкта безпосередньо залежить від якості інформаційного забезпечення процесу прийняття рішень. Для суб'єктів малого підприємництва (СМП) фінансова звітність виступає головним інтерфейсом взаємодії з економічним середовищем та базовим інструментом внутрішнього контролю. Вона акумулює дані оперативного, майнового та фінансового обліку, трансформуючи їх у стандартизовані показники, доступні для аналізу та інтерпретації різними групами користувачів.

Якісні характеристики фінансової звітності СМП як інформаційного ресурсу.

Щоб фінансова звітність малого підприємства мала практичну цінність і виконувала роль надійного джерела інформації, вона повинна відповідати базовим якісним характеристикам, закріпленим у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та узгодженим із концептуальними основами МСФЗ :

- Доречність: Інформація є доречною, якщо вона впливає на економічні рішення користувачів, допомагаючи їм оцінити минулі, теперішні чи майбутні події.
- Достовірність (правдиве представлення): Звітність повинна містити дані, що відображають реальні господарські операції без викривлень, упередженості чи суттєвих помилок. Достовірність забезпечується обов’язковим проведенням суцільної інвентаризації активів і зобов’язань перед складанням річних форм.
- Зрозумілість: Інформація має бути викладена у формі, доступній для розуміння користувачами, які мають базові знання у сфері бізнесу та бухгалтерського обліку.

- Порівняльність: Надання користувачам можливості порівнювати звітність підприємства за різні періоди (динамічний аналіз) та з показниками інших аналогічних компаній (просторовий аналіз).

Класифікація та специфіка інформаційних запитів користувачів звітності СМП.

Особливості аналітичної цінності фінансової звітності малих підприємств безпосередньо залежать від специфічного складу суб'єктів, які її використовують. Якщо великі корпорації орієнтують свої звіти на публічний ринок капіталу (інституційних інвесторів, фондові біржі та фінансових аналітиків), то для суб'єктів малого підприємництва характерна спрямованість на задоволення чітко визначених прагматичних інтересів. Відповідно до цільової спрямувань, усіх бенефіціарів цієї інформації прийнято класифікувати на дві базові групи.

1. Внутрішні суб'єкти інформаційного споживання:

• Власники (засновники) підприємства: Специфікою малого бізнесу є поєднання ролей інвестора (капіталодавця) та операційного керівника в одній особі. У цьому контексті фінансова звітність виступає інструментом для розрахунку загальної рентабельності вкладеного капіталу, забезпечення моніторингу збереження активів, обґрунтування дивідендної політики та формування стратегічних орієнтирів розвитку компанії. [18; 19]

• Управлінський персонал (топменеджмент, керівники фінансових служб): Застосовують звітні масиви даних для безперервного контролю показників ліквідності, оптимізації витрат та формування собівартості. Крім того, інформація необхідна для адміністрування дебіторської й кредиторської заборгованості, а також для тактичного коригування цінових та маркетингових параметрів діяльності.

2.Зовнішні суб'єкти інформаційного споживання:

- Банківські та інші кредитні установи: Через перманентний дефіцит власних оборотних коштів сектор СМП суттєво залежить від зовнішніх запозичень. Інформаційні масиви форм № 1-м та № 2-м виступають базисом для

проведення банками процедур кредитного скорингу та оцінки платоспроможності позичальника, зокрема під час його участі в урядових програмах (на кшталт «Доступні кредити 5-7-9%»). Фінансові установи фокусують увагу на показниках ліквідності та рівні фінансового левериджу (співвідношенні позикового та власного капіталу).

2. Фіскальні органи (Державна податкова служба): Використовують звітні дані як інструмент верифікації правильності нарахування податкових зобов'язань. Для суб'єктів на загальній системі оподаткування фінансовий результат до оподаткування з форми № 2-м є основою для обчислення бази податку на прибуток, а для суб'єктів спрощеної системи звітність слугує альтернативним засобом контролю за дотриманням лімітів граничного річного доходу.

3. Організації державного статистичного обліку: Агрегують та систематизують показники діяльності СМП задля моніторингу макроекономічної динаміки на регіональному та загальнодержавному рівнях (зокрема, для розрахунку валового внутрішнього продукту та дослідження структури зайнятості) [30; 31].

4. Комерційні контрагенти (постачальники, клієнти): Досліджують звітні індикатори для превентивного зниження ризиків операційної діяльності. Постачальники використовують ці дані для верифікації платоспроможності малого підприємства перед погодженням умов товарного кредитування або відстрочення платежів.

Основні форми звітності суб'єктів малого підприємництва (СМП) в Україні включають Фінансовий звіт малого підприємства (форми № 1-м та № 2-м) або Спрощений фінансовий звіт (форми № 1-мс та № 2-мс), а також Податкову декларацію платника єдиного податку або Декларацію про майновий стан і доходи. [8; 4; 29].

Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 (НП(С)БО 25), склад фінансової звітності залежить від категорії СМП (мале чи мікропідприємство).

Фінансова звітність малого підприємства (Форми № 1-м та № 2-м)

Цей комплект подають малі підприємства, які не відповідають критеріям мікропідприємництва.

- Форма № 1-м «Баланс» — це звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає його активи (чим володіє компанія), зобов'язання (борги) та власний капітал на певну дату (зазвичай на кінець звітного періоду). Вона дозволяє оцінити стабільність та ліквідність бізнесу.
- Форма № 2-м «Звіт про фінансові результати» — це звіт, який показує доходи, витрати та чистий прибуток (або збиток), отримані підприємством за звітний період. Він демонструє ефективність діяльності компанії.

Фінансовий звіт мікропідприємства (Форми № 1-мс та № 2-мс)

Цей скорочений варіант передбачений для мікропідприємств, підприємств «спрощенців» 3-ї групи, а також некомерційних організацій.

- Форма № 1-мс «Баланс» — максимально спрощена версія балансу, де статті активів та пасивів укрупнені (об'єднані) для полегшення обліку мікробізнесу.
- Форма № 2-мс «Звіт про фінансові результати» .

У сучасній структурі ринкової економіки суб’єкти малого підприємництва відіграють роль базового чинника забезпечення економічної стійкості, мінімізації безробіття та стимулювання ринкової конкуренції. Головними перевагами малого бізнесу є його висока мобільність і здатність оперативно реагувати на деструктивні чинники макросередовища. Водночас мікроекономічна специфіка таких підприємств зумовлює їхню підвищену вразливість до фінансових інструментів ризику, брак обігових коштів та обмежені можливості залучення інвестицій.

У цьому контексті фінансова звітність трансформується з інструменту фіскального контролю на ключовий інформаційний базис для менеджменту компанії. Вона є основним верифікованим джерелом даних, що відображає

реальний фінансово-майновий стан підприємства та забезпечує обґрунтованість управлінських рішень.

Значення фінансової звітності для малих підприємств реалізується через три ключові функції:

- Інформаційно-управлінська функція: Малі підприємства часто функціонують в умовах жорсткого обмеження ресурсів. Показники спрощеного Балансу та Звіту про фінансові результати дозволяють власнику й директору (які в малому бізнесі часто є однією особою) тверезо оцінити структуру активів, динаміку витрат, рівень закредитованості та реальну рентабельність продажів. Без аналізу цих даних управління перетворюється на інтуїтивне маневрування, що підвищує ризик банкрутства.
- Комунікаційна функція (зовнішній аспект): Фінансова звітність — це «візитна картка» СГ для зовнішнього світу. Для отримання банківських кредитів (наприклад, за державними програмами підтримки малого бізнесу), залучення грантів, укладання угод із великими контрагентами чи іноземними партнерами, мале підприємство зобов'язане підтвердити свою платоспроможність. Офіційна звітність є єдиним документом, якому довіряють зовнішні стейкхолдери.
- Контрольна функція: Звітність дає змогу оцінити ефективність використання майна компанії, виявити приховані збитки, «завислу» дебіторську заборгованість чи надлишкові запаси на складах, які вимивають живі гроші з обігу.
- З огляду на колосальну роль малого бізнесу, держава та європейські інституції прагнуть знизити адміністративний тиск на такі СГ. Метою є максимальне спрощення процедури ведення обліку та складання звітності, щоб бізнес витрачав ресурси на розвиток, а не на бюрократичні процедури.

Для реалізації цього підходу виникла потреба в чіткому та справедливому розмежуванні підприємств за масштабами їхньої діяльності.

Якісні вимоги як основа інформаційної цінності звітності. Фінансова звітність малого підприємства виконує роль головного стандартизованого інтерфейсу між бізнесом і ринковим середовищем за умови дотримання

чотирьох базових якісних характеристик – доречності, достовірності (що гарантується обов'язковою річною інвентаризацією), зрозумілості та порівняльності у часі й просторі.

Диференціація запитів внутрішніх і зовнішніх користувачів. Аналітична спрямованість звітності визначається специфікою її споживачів. Для внутрішніх користувачів (власників і топменеджменту, які у малому бізнесі часто поєднуються в одній особі) звітність є інструментом оцінки рентабельності капіталу, ліквідності та контролю розрахунків. Для зовнішніх стейкхолдерів (банків у межах програм кредитування, податкових органів, Держстату та комерційних контрагентів) вона слугує верифікованим доказом платоспроможності й податкової дисципліни.

Залежність складу звітності від розмірної категорії та трансформування її функцій. Відповідно до вимог НП(С)БО 25, мікропідприємства складають максимально укрупнений Спрощений фінансовий звіт (форми № 1-мс та № 2-мс), тоді як малі підприємства формують Фінансовий звіт малого підприємства (форми № 1-м та № 2-м). В умовах ринкової турбулентності фінансова звітність СМП переростає межі суто фіскального інструменту та реалізує свій потенціал через інформаційно-управлінську, комунікаційну й контрольну функції, замінюючи інтуїтивне управління обґрунтованими фінансовими рішеннями [19; 20].

1.3. Законодавче регулювання бухгалтерського обліку і звітності суб'єктів малого бізнесу

Побудова ефективної системи бухгалтерського обліку та формування достовірної фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва (СМП) неможлива без чітко визначеного правового поля. В Україні сформовано багаторівневу систему нормативно-правового регулювання, яка покликана, з одного боку, забезпечити уніфікацію облікових процедур та захист інтересів користувачів інформації, а з іншого – знизити адміністративне та регуляторне навантаження на малий бізнес шляхом спрощення облікових методик.

Правовий простір, у якому функціонують СМП, має чітку ієрархічну структуру та розподіляється на чотири основні рівні [11; 13; 29].

І рівень: Законодавчі акти вищої юридичної сили.

Базовим елементом цієї системи є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Саме цей Закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Для малого бізнесу ключове значення мають норми статті 2 цього Закону, які класифікують підприємства за категоріями (мікро-, малі, середні, великі) на основі вартісних критеріїв активів, доходу та чисельності працівників, а також стаття 11, що закріплює право СМП на складання спрощеної звітності.

ІІ рівень: Стандарти бухгалтерського обліку (Методологічний рівень).

Центральне місце на цьому рівні посідає Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» (НП(С)БО 25). Цей стандарт є профільним для малого бізнесу. Він безпосередньо встановлює:

- Склад і форму спрощеної фінансової звітності (форми № 1-м, № 2-м для малих підприємств та № 1-мс, № 2-мс для мікропідприємств);
- Методологічні вимоги до визначення та оцінки окремих статей балансу й звіту про фінансові результати;
- Принципи агрегування інформації з рахунків бухгалтерського обліку в статті спрощених форм.

Окрім НП(С)БО 25, малі підприємства керуються й іншими загальними НП(С)БО (наприклад, НП(С)БО 7 «Основні засоби», НП(С)БО 9 «Запаси»), але лише в тій частині, яка не суперечить нормам спрощеного обліку.

Для підприємств, які ведуть спрощений бухгалтерський облік, норми МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» (або НП(С)БО 7) та НП(С)БО 9 «Запаси» (або МСФЗ (IAS) 2) застосовуються виключно у звуженому форматі. Головне правило — вимоги цих стандартів діють лише в тій частині, де вони не суперечать пільгам та спрощенням, встановленим законодавством (наприклад,

НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» або специфічним податковим правилам спрощеної системи).

III рівень: Методичні рекомендації та інструктивні матеріали Мінфіну

До цього рівня належать нормативні документи, що деталізують технічний бік обліку:

- Спрощений План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів підприємницької діяльності (затверджений наказом Мінфіну № 186). Він передбачає суттєве узагальнення та скорочення кількості синтетичних рахунків, що полегшує роботу невеликих бухгалтерських служб.
- Методичні рекомендації з ведення бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва (наказ Мінфіну № 422), які пропонують малим підприємствам спрощені форми регістрів бухгалтерського обліку (відомості замість складних журналів-ордерів).

IV рівень: Внутрішньофірмові регулятивні документи (Локальний рівень).

На цьому рівні ключовим документом є Наказ про облікову політику підприємства. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та положень Облікової політики підприємства, мале підприємство самостійно обирає форму організації обліку, розробляє систему внутрішньогосподарського контролю та визначає сукупність методів оцінки, які дозволені законодавством для СМП [1; 34].

Законодавчі пільги в обліковій практиці малого бізнесу.

Наближення українського законодавства до стандартів Директиви 2013/34/ЄС дозволило суттєво зменшити бюрократичне навантаження на малі підприємства. Сьогодні держава надає СМП такі ключові облікові пільги: [15;49]

- Відмова від складних резервів: дозволено не розраховувати наперед забезпечення майбутніх витрат (наприклад, на відпустки працівникам чи майбутній гарантійний ремонт), а списувати ці витрати за фактом їх виникнення.

- Спрощення роботи з основними засобами: бізнес має право не проводити регулярну переоцінку обладнання й нематеріальних активів, а також не вираховувати втрату їх корисності.
- Скорочений формат звітування: СМП офіційно звільнені від підготовки Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал та об'ємних Приміток.
- Спрощений облік боргів партнерів: мікропідприємства можуть вносити дебіторську заборгованість до Балансу за її номіналом, не створюючи резерв сумнівних боргів.

Законодавство поділяє СМП за системами оподаткування: [2; 16; 24; 32].

- Загальна система оподаткування: Об'єкт оподаткування податком на прибуток розраховується на основі фінансового результату до оподаткування, визначеного у формі № 2-м згідно з НП(С)БО. При цьому малі підприємства (з доходом до 40 млн грн за рік) мають законодавче право не коригувати цей фінансовий результат на так звані «податкові різниці» (крім збитків минулих років), що суттєво спрощує податкові розрахунки [2; 17; 24].
- Спрощена система оподаткування (Єдиний податок): ПКУ звільняє платників єдиного податку від розрахунку податку на прибуток, проте норми Закону «Про бухоблік» все одно зобов'язують таких юридичних осіб вести бухгалтерський облік та подавати спрощену фінансову звітність до органів Статистики

Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва в Україні має компромісний характер. З одного боку, воно повністю інтегроване в загальнодержавну систему обліку та орієнтоване на європейські стандарти, що гарантує порівнянність інформації. З іншого боку, держава законодавчо закріпила широкий спектр спрощень, пільг та преференцій для СМП (через НП(С)БО 25 та спрощений План рахунків).

Аналіз законодавства свідчить, що головним завданням для малого підприємства є правильне та раціональне використання наданих законодавством

інструментів у Наказі про облікову політику з метою забезпечення достовірності й інформативності фінансової звітності для внутрішнього управління.

Багаторівнева архітектура правового регулювання. Регламентація обліково-звітних процесів у секторі малого бізнесу побудована за чіткою чотирирівневою ієрархією, яка охоплює законодавчі акти вищої юридичної сили (Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Господарський кодекс України), методологічний рівень (профільне НП(С)БО 25 та загальні стандарти в частині, що не суперечить спрощенням), методично-інструктивний рівень (Спрощений План рахунків № 186 та Методичні рекомендації № 422) і локальний рівень (Наказ про облікову політику підприємства).

Баланс між уніфікацією та обліковими преференціями. Гармонізація вітчизняного законодавства з положеннями Директиви 2013/34/ЄС забезпечила компромісний характер регулювання. Поряд із збереженням єдиних методологічних засад звітування держава надала малому бізнесу низку суттєвих облікових пільг: право не створювати забезпечення майбутніх витрат, відмовитися від переоцінки необоротних активів і резерву сумнівних боргів (для мікропідприємств), а також звільнення від складання Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал і Приміток.

Взаємозв’язок бухгалтерського обліку з системою оподаткування та роль облікової політики. Показники фінансової звітності (форми № 2-м) виступають безпосередньою базою для розрахунку податку на прибуток для малих підприємств на загальній системі оподаткування (із правом не застосовувати податкові різниці при річному доході до 40 млн грн), тоді як для платників єдиного податку ведення бухобліку та подання звітності залишається обов’язковою вимогою статистичного контролю. У зв’язку з цим ключовим управлінським завданням підприємства є обґрунтоване закріплення оптимальних облікових методів у Наказі про облікову політику без втрати аналітичності даних.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства та аналіз побудови його облікової системи

Базою дослідження у магістерській роботі виступає Товариство з обмеженою відповідальністю «ІМПОРТЕРА» (скорочена назва — ТОВ «ІМПОРТЕРА», код ЄДРПОУ 45186341).

Підприємство зареєстроване 15 лютого 2024 року та здійснює свою господарську діяльність за адресою: 08139, Київська область, Бучанський район, Білогородська територіальна громада, масив «Торгівельний», вул. Радісна, буд. 3. [36]

- Основний вид діяльності: згідно з КВЕД-2010 — *46.39* «Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами». На практиці ТОВ «ІМПОРТЕРА» функціонує як міжнародна торгово-логістична компанія, що спеціалізується на прямому імпорті світових товарів (асортимент налічує понад 1000 SKU), митному оформленні, логістиці та оптовій дистрибуції для українських торговельних мереж.
- Корпоративне управління та капітал: Вищим органом управління є Загальні збори учасників. Статутний капітал Товариства сформовано у розмірі 50 000,00 грн
- Класифікаційний статус підприємства: На момент створення у 2024 році ТОВ «ІМПОРТЕРА» відповідало критеріям суб’єкта малого підприємництва та застосовувало спрощені підходи до організації обліку.

Організаційна структура управління.

Управлінська структура ТОВ «ІМПОРТЕРА» побудована за лінійно-функціональним принципом, адаптованим під зовнішньоекономічну діяльність (ЗЕД) та дистрибуцію:

- Директор : стратегічне управління, погодження міжнародних контрактів, фінансування угод та контроль ключових показників ефективності.
- Департамент ЗЕД, закупівель та митного супроводу: пошук іноземних виробників, укладання контрактів, контроль якості продукції, підготовка документів для митного оформлення вантажів.
- Логістично-складський підрозділ: управління міжнародними перевезеннями, складське зберігання понад 1000 найменувань товарів та відвантаження замовлень дистриб'юторам і торговельним мережам.
- Відділ оптових продажів: робота з клієнтською базою в Україні, контроль дебіторської заборгованості.
- Бухгалтерська служба очолює головний бухгалтер : ведення бухгалтерського та податкового обліку, проведення валютних розрахунків, складання та подання фінансової й податкової звітності .

Аналіз побудови облікової системи підприємства.

Облікова система ТОВ «ІМПОРТЕРА» організована за централізованою формою на чолі з головним бухгалтером та регламентується Наказом про облікову політику. Її побудова визначається такими ключовими чинниками: [1; 34].

- Податковий статус та регулювання: Підприємство перебуває на загальній системі оподаткування та є зареєстрованим платником ПДВ (індивідуальний податковий номер платника ПДВ № 451863410131). Наявність статусу платника ПДВ є обов'язковою умовою для здійснення імпортних операцій та віднесення сум «імпортного» ПДВ, сплаченого при розмитненні товарів, до складу податкового кредиту [2; 32].

За 2024–2025 роки ТОВ «ІМПОРТЕРА» зберегло статус нетто-кредитора для контрагентів, оскільки дебіторська заборгованість стабільно перевищує кредиторську. У 2025 році сукупна дебіторська заборгованість зросла у 3,89 раза (до 84 356,1 тис. грн), а поточна кредиторська заборгованість збільшилася у 3,82 раза (до 71 487,3 тис. грн) [20; 22; 40].

Таблиця 2.1

Розглянемо склад, структура та динаміка дебіторської заборгованості ТОВ «Імпортера» за (2024–2025 рр.)

Вид дебіторської заборгованості	2024 рік, тис. грн	Частка 2024, %	2025 рік, тис. грн	Частка 2025, %	Абс. відхилення, тис. грн	Темп росту, %
За товари, роботи, послуги	12 241,7	56,39%	64 922,9	76,96%	+52 681,2	530,3%
За розрахунками з бюджетом	526,6	2,43%	3 332,6	3,95%	2 806,0	632,9%
Інша поточна дебіторська заборгованість	8 942,3	41,19%	16 100,6	19,09%	+ 7 158,3	180,0%
Разом дебіторська заборгованість	**21 710,6**	**100,00%**	**84 356,1**	**100,00%**	**+62 645,5**	**388,5%**

Джерело: сформоване та розраховано на основі даних фінансової звітності ТОВ «ІМПОРТЕРА» (Баланс, форма № 1-м) за 2024–2025 рр.

Зростання комерційного кредитування покупців. Торговельна дебіторська заборгованість зросла у 5,3 раза (на 52 681,2 тис. грн), а її частка у загальному обсязі боргів дебіторів збільшилася з 56,39% до 76,96%. Це свідчить про надання відстрочки платежу українським торговельним мережам для стимулювання обсягів продажів.

- Специфіка імпортних авансів. Стаття «Інша поточна дебіторська заборгованість» (16 100,6 тис. грн) акумулює попередню оплату іноземним постачальникам (немонетарна стаття на рахунку 3712) та авансові платежі на рахунок митниці. Незважаючи на абсолютне зростання на 7 158,3 тис. грн, її частка знизилася з 41,19% до 19,09% через перехід компанії на вигідніші умови постоплати з нерезидентами.

• Переплата податків і митних платежів. Заборгованість бюджету перед підприємством зросла у 6,33 раза до 3 332,6 тис. грн, що пов'язано зі сплатою «імпортного» ПДВ на митниці в очікуванні подальшої реалізації товарів.

Таблиця 2.2

Склад, структура та динаміка кредиторської заборгованості ТОВ «Імпортера» за (2024–2025 рр.).

Вид кредиторської заборгованості	**2024 рік, тис. грн**	**Частка 2024, %**	**2025 рік, тис. грн**	**Частка 2025, %**	**Абс. відхилення, тис. грн**	**Темп росту, %**
За товари, роботи, послуги	16 658,8	89,02%	55 584,2	77,75%	+38 925,4	333,7%
За розрахунками з бюджетом	2 048,5	10,95%	3 198,4	4,47%	+1 149,9	156,1%
За розрахунками з оплати праці	5,3	0,03%	0,0	0,00%	-5,3	0,0%
Інші поточні зобов’язання	0,0	0,00%	12 704,7	17,77%	+12 704,7	—
Разом кредиторська заборгованість	**18 712,6**	**100,00%**	**71 487,3**	**100,00%**	**+52 774,7**	**382,0%**

Джерело: сформовано та розраховано на основі даних фінансової звітності ТОВ «ІМПОРТЕРА» (Баланс, форма № 1-м) за 2024–2025 рр. (Додаток А)

- Товарний кредит від нерезидентів як основа обороту. Заборгованість перед постачальниками зросла на 38 925,4 тис. грн до 55 584,2 тис. грн. і формує 77,75% усіх зобов'язань. Оскільки це монетарна валютна стаття (рахунок 632), вона несе прямі курсові ризики при девальвації гривні.
- У річному Балансі за 2024 рік (форма № 1-мс) поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (рядок 1615) становила 5 325,9 тис. грн, а інші поточні зобов’язання (рядок 1690) — 11 332,9 тис. грн (разом по розділу III — 18 712,6 тис. грн). Проте під час складання Балансу за 2025 рік (форма № 1-м) у графі 3 «На початок звітного року» підприємство провело рекласифікацію даних: суму 11 332,9 тис. грн (одержані аванси та розрахунки за торговельними операціями, які у формі № 1-мс не мають окремого рядка і були відображені у складі інших зобов’язань) перенесено з рядка 1690 до рядка 1615 (5 325,9 + 11 332,9 = 16 658,8 тис. грн). Це забезпечило методологічну зіставність статей без зміни загального обсягу зобов’язань.
- Відсутність заборгованості із зарплати та податкових боргів. Зобов’язання перед бюджетом (3 198,4 тис. грн) є поточними нарахуваннями податку на прибуток та ПДВ за IV квартал, а заборгованість із оплати праці на кінець 2025 року повністю відсутня.

Таблиця 2.3

Розглянемо таблицю фінансових результатів і балансу за 2024–2025 рр.

Стаття Балансу (Форма № 1-м)	Код рядка	2024 рік (на кінець), тис. грн	Частка 2024, %	2025 рік (на кінець), тис. грн	Частка 2025, %	Абс. відхилення, тис. грн	Темп росту, %
АКТИВ							
І. Необоротні активи	1095	0,0	0,00%	0,0	0,00%	0,0	—
ІІ. Оборотні активи:							
Запаси	1100	414,6	1,55%	8 289,1	8,37%	+7 874,5	1999,3%
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	12 241,7	45,65%	64 922,9	65,57%	+52 681,2	530,3%
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	526,6	1,96%	3 332,6	3,37%	+2 806,0	632,9%
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8 942,3	33,34%	16 100,6	16,26%	+7 158,3	180,0%
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 492,2	16,75%	3 691,9	3,73%	-800,3	82,2%
Витрати майбутніх періодів	1170	184,1	0,69%	179,7	0,18%	-4,4	97,6%
Інші оборотні активи	1190	17,6	0,07%	2 489,0	2,51%	+2 471,4	14142,0 %
Усього оборотних активів	1195	26 819,1	100,00 %	99 005,8	100,00 %	+72 186,7	369,2%
БАЛАНС(Актив)	1300	26 819,1	100,00 %	99 005,8	100,00 %	+72 186,7	369,2%
ПАСИВ							
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	50,0	0,19%	50,0	0,05%	0,0	100,0%
Нерозподілений прибуток	1420	8 106,5	30,23%	27 468,5	27,74%	+19 362,0	338,8%
Неоплачений капітал	1425	(50,0)	-0,19%	0,0	0,00%	+50,0	0,0%
Усього за розділом І	1495	8 106,5	30,23%	27 518,5	27,79%	+19 412,0	339,5%
ІІ. Довгострокові зобов’язання	1595	0,0	0,00%	0,0	0,00%	0,0	—
КЗ за товари, роботи, послуги	1615	16 658,8	62,12%	55 584,2	56,14%	+38 925,4	333,7%

Продовження табл. 2.3							
		2 048,5	7,64%	3 198,4	3,23%	+1 149,9	156,1%
КЗ за розрахунками з оплати праці	1630	5,3	0,02%	0,0	0,00%	-5,3	0,0%
Інші поточні зобов'язання	1690	0,0	0,00%	12 704,7	12,83%	+12 704,7	—
Усього за розділом III	1695	18 712,6	69,77%	71 487,3	72,21%	+52 774,7	382,0%
БАЛАНС (Пасив)	1900	26 819,1	100,00 %	99 005,8	100,00 %	+72 186,7	369,2%

Джерело: сформовано та розраховано на основі даних фінансової звітності ТОВ «ІМПОРТЕРА» (Баланс, форма № 1-м) за 2024–2025 рр.

Проведений горизонтальний та вертикальний аналіз Балансу ТОВ «ІМПОРТЕРА» свідчить про стрімке нарощування майнового потенціалу підприємства — валюта балансу за 2025 рік збільшилася на 72 186,7 тис. грн (або на 269,2%), досягнувши 99 005,8 тис. грн. Структура активів характеризується абсолютною мобільністю (необоротні активи відсутні) та високою концентрацією коштів у розрахунках: дебіторська заборгованість становить 85,20% усіх активів (у т.ч. торговельна заборгованість покупців зросла у 5,3 раза — до 64 922,9 тис. грн), тоді як питома вага грошових коштів знизилася з 16,75% до 3,73% внаслідок їх постійного реінвестування в товарні запаси. У структурі пасивів власний капітал зріс у 3,39 раза (до 27 518,5 тис. грн) завдяки капіталізації чистого прибутку, проте домінуючим джерелом фінансування залишаються поточні зобов'язання (71 487,3 тис. грн або 72,21%), сформовані переважно за рахунок товарних кредитів постачальників без залучення банківських позик.

Обґрунтування та аналіз впливу методу оцінки вибуття запасів на звітність ТОВ «ІМПОРТЕРА». Відповідно до Наказу про облікову політику ТОВ «ІМПОРТЕРА», для оцінки вибуття масового асортименту імпортних товарів (понад 1000 SKU) застосовується метод ФІФО (FIFO) — перше надходження, перший видаток (а для ексклюзивних великогабаритних позицій під індивідуальне замовлення — метод ідентифікованої собівартості). Вибір методу ФІФО зумовлений специфікою дистрибуції продуктів харчування та напоїв

(необхідністю дотримання строків придатності товарів на складі) і прагненням відображати в Балансі актуальну вартість оборотних активів [11; 34].

Щоб продемонструвати вплив обраного методу на показники звітності підприємства в умовах зростання курсу євро, проведемо порівняльний розрахунок за однією товарною позицією за звітний місяць.

Вихідні дані: залишок на початок місяця – 1 000 од. за ціною 400,00 грн (400,0 тис. грн); перше надходження (за вищим курсом НБУ) – 2 000 од. за ціною 420,00 грн (840,0 тис. грн); друге надходження – 1 500 од. за ціною 440,00 грн (660,0 тис. грн).

Усього надійшло з урахуванням залишку 4 500 од. на суму 1 900,0 тис. грн. Протягом місяця реалізовано 3 200 од. товару за ціною 500,00 грн без ПДВ (чистий дохід – 1 600,0 тис. грн).

Таблиця 2.4

Порівняльний вплив методів оцінки вибуття запасів на показники форм № 1-м та № 2-м ТОВ «ІМПОРТЕРА»

Показник звітності та код рядка	Метод ФІФО (закріплений в обліковій політиці)	Метод середньозваженої собівартості (альтернативний)	Відхилення (ФІФО проти середньозваженої)
Чистий дохід від реалізації (ряд. 2000 ф. № 2-м), тис. грн	1 600,0	1 600,0	0,0
Собівартість реалізованих товарів (ряд. 2050 ф. № 2-м), тис. грн	1 328,0 (1000×400 + 2000×420 + 200×440)	1 351,1 (3200 × [1900,0 / 4500])	-23,1
Валовий прибуток за операцією, тис. грн	272,0	248,9	+23,1
Залишок запасів на кінець періоду (ряд. 1100 ф. № 1-м), тис. грн	572,0 (1300 од. × 440,00 грн)	548,9 (1300 од. × 422,22 грн)	+23,1
Податок на прибуток за ставкою 18% (ряд. 2300 ф. № 2-м), тис. грн	49,0	44,8	+4,2

Джерело: розраховано на основі положень НП(С)БО 9 «Запаси» та Наказу про облікову політику ТОВ «ІМПОРТЕРА» [15].

Застосування методу ФІФО в обліковій політиці ТОВ «ІМПОРТЕРА» в умовах девальвації гривні забезпечує вищу балансову оцінку товарних запасів у

рядку 1100 Балансу (+23,1 тис. грн за однією позицією), що позитивно впливає на коефіцієнт поточної ліквідності (1,38) та інвестиційну привабливість компанії для засновника-нерезидента. Водночас списання на витрати більш дешевих попередніх партій занижує собівартість реалізації (рядок 2050 ф. № 2-м) і збільшує оподатковуваний прибуток. З урахуванням високої оборотності запасів на підприємстві (період обороту – 3,6 дня у 2025 році), викривлення фінансового результату є мінімальним, що підтверджує обґрунтованість закріплення методу ФІФО в Наказі про облікову політику.

2.2. Облікове відображення основних господарських операцій як основа формування показників звітності

Облікове відображення основних господарських операцій ТОВ «ІМПОРТЕРА» базується на безперервному реєструванні валютних закупівель, митного очищення товарів та їх оптової реалізації, що прямо формує статті Балансу (ф. № 1-м) і Звіту про фінансові результати (ф. № 2-м) [11; 13; 23].

Порядок облікового відображення імпортних операцій (на умовному прикладі контракту) (табл. 2.5).

Для наочності в роботі розглянемо цикл господарських операцій ТОВ «ІМПОРТЕРА» за одним імпортним контрактом на умовах подальшої оплати (постоплати), що відповідає високій частці кредиторської заборгованості в балансі підприємства (55 584,2 тис. грн на кінець 2025 року):

- Умови операції: Підприємство імпортує партію товарів вартістю 100 000 євро. Курс НБУ на дату митного оформлення – 43,50 грн/євро.
- Ввізне мито становить 5% (217,5 тис. грн), витрати на міжнародну логістику – 120,0 тис. грн (без ПДВ), «імпортний» ПДВ (20% від митної вартості з урахуванням мита) – 913,5 тис. грн.
- Курс НБУ на дату оплати нерезиденту зріс до 43,80 грн/євро. Товар реалізовано українській торговельній мережі за 6 600,0 тис. грн (у т.ч. ПДВ – 1 100,0 тис. грн).

Таблиця 2.5

Цикл однієї господарської операцій ТОВ «ІМПОРТЕРА»

№ з/п	Зміст господарської операції	Первинний документ	Дебет	Кредит	Сума, тис. грн
1	Перераховано попередню оплату митним органам для розмитнення товару	Платіжна інструкція	377	311	1 131,0
2	Оприбутковано імпортний товар на склад за контрактною вартістю (100 000 € × 43,50)	Інвойс, CMR, Митна декларація (МД)	281	632	4 350,0
3	Включено суму ввізного мита до первісної вартості імпортного товару (5%)	Митна декларація (МД)	281	377	217,5
4	Відображено транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ) з доставки товару	Акт наданих послуг перевізника	289	631	120,0
5	Відображено податковий кредит з ПДВ, сплаченого при розмитненні товару	Митна декларація (МД)	641/ПДВ	377	913,5
6	Придбано іноземну валюту на міжбанківському ринку (100 000 € × 43,80)	Виписка банку	312	334	4 380,0
7	Відображено від'ємну курсову різницю при погашенні монетарної заборгованості (100 000 € × (43,80 - 43,50))	Бухгалтерська довідка	945	632	30,0
8	Реалізовано імпортний товар покупцю в Україні (з урахуванням ПДВ)	Видаткова накладна, ТТН	361	702	6 600,0
9	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ при реалізації товару	Податкова накладна	702	641/ПДВ	1 100,0
10	Списано собівартість реалізованих товарів та розподілені ТЗВ (4 350,0 + 217,5 + 120,0)	Розрахунок бухгалтерії	902	281, 289	4 687,5
11	Здійснення оплати постачальнику	Виписка банку	632	312	4 380,00

Джерело: сформовано та розраховано на основі первинних документів, регістрів бухгалтерського обліку та Наказу про облікову політику ТОВ «ІМПОРТЕРА» відповідно до вимог НП(С)БО 9 та НП(С)БО 21 [15; 20].

Загальний оборот за наведеними господарськими операціями одного імпортного циклу становить 27 909,5 тис. грн, а фінансовий результат до оподаткування за угодою – 782,5 тис. грн прибутку.

2.3. Методика формування та подання звітності суб'єктів малого підприємства

Методика формування та подання фінансової звітності ТОВ «ІМПОРТЕРА» (код ЄДРПОУ 45186341) базується на вимогах НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» та охоплює повний цикл облікових процедур від інвентаризації валютних і товарних залишків до електронного подання форм № 1-м та № 2-м. Водночас стрімке зростання виручки компанії у 2025 році до 879 625,5 тис. грн зумовлює трансформацію її підходів до звітування [8; 27; 29].

Методика формування та подання фінансової звітності ТОВ «ІМПОРТЕРА».

Покроковий алгоритм формування фінансової звітності ТОВ «ІМПОРТЕРА»

Процес підготовки фінансової звітності в обліковій системі BAS Бухгалтерія на ТОВ «ІМПОРТЕРА» здійснюється головним бухгалтером у чотири послідовні етапи:

Етап 1. Підготовчі контрольні процедури (інвентаризація та звірка)

- Проведення суцільної річної інвентаризації імпортних товарів на орендованих складах (підтвердження реальності залишку запасів на суму 8 289,1 тис. грн на 31.12.2025 р.).
- Проведення звірки взаєморозрахунків з українськими покупцями (торговельними мережами) та іноземними постачальниками шляхом підписання актів звірки.
- Звірка сальдо розрахунків з бюджетом за ПДВ, податком на прибуток і митними платежами через Електронний кабінет платника податків

(підтвердження дебетового сальдо за рядком 1135 – 3 332,6 тис. грн та кредитового сальдо за рядком 1620 – 3 198,4 тис. грн).

Етап 2. Закриття звітного періоду та специфічні імпортні розрахунки

- Переоцінка монетарних валютних статей на дату балансу (31 грудня): залишки коштів на валютних рахунках (рахунок 312) та кредиторська заборгованість перед нерезидентами за розмитнений товар (субрахунок 632) перераховуються за офіційним курсом НБУ на кінець останнього дня року. Позитивні курсові різниці відносяться у кредит субрахунку 714 (формують рядок 2120 ф. № 2-м – 2 220,0 тис. грн), від'ємні – у дебет субрахунку 945 (входять до рядка 2180 ф. № 2-м).
- Розподіл транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ): згідно з Наказу про облікову політику ТОВ «ІМПОРТЕРА», накопичені на субрахунку 289 витрати на міжнародну логістику розподіляються за середнім відсотком між реалізованими товарами (списуються на рахунок 902) та залишком товарів на складі (залишаються у рядку 1100 Балансу).
- Визначення фінансового результату та податку на прибуток: закриття доходів (рахунок 702) і витрат (рахунки 902, 92, 93, 945) на рахунок 791. Нарахування податку на прибуток за ставкою 18% (у 2025 році фінансовий результат до оподаткування склав 23 612,2 тис. грн, податок на прибуток – 4 250,2 тис. грн, чистий прибуток – 19 362,0 тис. грн). [2; 17]

Етап 3. Зведення даних у форми № 1-м та № 2-м (матриця формування рядків).

На підставі Оборотно-сальдової відомості (ОСВ) за 2025 рік дані переносяться до відповідних рядків звітності за такою методикою (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Методика формування та значення основних показників фінансової звітності ТОВ «ІМПОРТЕРА» за 2025 рік

Форма Звітності	Стаття звітності та код рядка	Джерело формування (рахунки / субрахунки обліку ТОВ «ІМПОРТЕРА»)	Значення за 2025 р., тис. грн

			Продовження табл. 2.6
Баланс (ф. № 1-м)	Дебіторська заборгованість за товари (ряд. 1125)	Дебетове сальдо рах. 361 (борг покупців-резидентів) за мінусом резерву (рах. 38)	64 922,9
Баланс (ф. № 1-м)	Інша поточна дебіторська заборгованість (ряд. 1155)	Дебетове сальдо субрах. 3712 (валютні аванси нерезидентам) + субрах. 377 (аванси митниці)	16 100,6
Баланс (ф. № 1-м)	Гроші та їх еквіваленти (ряд. 1165)	Дебетове сальдо рах. 311 (гривневі рахунки) + рах. 312 (валютні рахунки за курсом НБУ)	3 691,9
Баланс (ф. № 1-м)	Нерозподілений прибуток (ряд. 1420)	Кредитове сальдо субрах. 441 (прибуток 2024 р. у сумі 8 106,5 + прибуток 2025 р. у сумі 19 362,0)	27 468,5
Баланс (ф. № 1-м)	Поточна КЗ за товари, роботи, послуги (ряд. 1615)	Кредитове сальдо субрах. 632 (валютний борг нерезидентам) + рах. 631 (перевізники, брокери)	55 584,2
Звіт про фінрезультати (ф. № 2-м)	Чистий дохід від реалізації продукції (ряд. 2000)	Кредитовий оборот рах. 702 за мінусом податкових зобов'язань з ПДВ (Дт 702 Кт 641/ПДВ)	879 625,5
Звіт про фінрезультати (ф. № 2-м)	Собівартість реалізованої продукції (ряд. 2050)	Дебетовий оборот рах. 902 (контрактна ціна імпорту + ввізне мито + розподілені ТЗВ)	846 256,0
Звіт про фінрезультати (ф. № 2-м)	Інші операційні витрати (ряд. 2180)	Дебетові обороти рах. 92 (адмінвитрати), 93 (збут, оренда складів) та субрах. 945 (курсові втрати)	12 035,4

Джерело: сформовано на основі, Наказу про облікову політику та фінансової звітності ТОВ «ІМПОРТЕРА» за 2025 р. ,відповідно до вимог НП(С)БО 25 [4; 50].

Етап 4. Крос-перевірка (логічний та арифметичний контроль) Перед підписанням звітності головний бухгалтер ТОВ «ІМПОРТЕРА» перевіряє ключові контрольні співвідношення:

1. Балансова рівність: підсумок Активу (рядок 1300 = 99 005,8 тис. грн) дорівнює підсумку Пасиву (рядок 1900 = 99 005,8 тис. грн).

2. Узгодження чистого прибутку: зміна нерозподіленого прибутку в Балансі за рік (27 468,5 - 8 106,5 = 19 362,0 тис. грн) точно збігається з

показником чистого прибутку у рядку 2350 Звіту про фінансові результати (19 362,0 тис. грн).

Порядок та строки подання звітності:

Річна фінансова звітність (форми №1-м, №2-м) [1; 2; 30].

• До органів статистики: не пізніше 28 лютого року, що настає за звітним (або переноситься на перший робочий день, якщо 28 лютого випадає на вихідний, наприклад, до 2 березня за 2025 рік).

• До Державної податкової служби (ДПС): разом із поданням декларації з податку на прибуток підприємств — тобто протягом 60 календарних днів після закінчення звітного року (платники податку на прибуток) або у складі інших декларацій.

Подання звітності здійснюється в електронному вигляді через програму M.E.Doc за принципом «єдиного вікна» (форма S0110014 одночасно потрапляє до органів Держстату та ДПС) із накладанням кваліфікованих електронних підписів (КЕП) директора та головного бухгалтера .

Розглянемо зведену таблицю розрахунку всіх фінансових коефіцієнтів.

Таблиця 2.7

Динаміка ключових фінансових коефіцієнтів ТОВ «ІМПОРТЕРА» за 2024–2025 рр.

Група та назва показника	Формула розрахунку (за рядками звітності)	Норматив	2024 рік	2025 рік	Відхилення (+ / -)
І. Показники ліквідності та платоспроможності					
1. Коефіцієнт покриття (поточної ліквідності)	ряд. 1195 ряд./ 1695	1,2 – 2,0	1,43	1,38	-0,05
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	(1195 - 1100 - ряд.1170) / ряд. 1695)	0,6-1,0	1,40	1,27	-0,13
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	(1165 / 1695)	0,2-0,35	0,24	0,05	-0,19

4. Чистий оборотний капітал (ЧОК), тис. грн	(1195 – 1695)	>0	8 106,5	27 518,5	+19 412,0
І І. Показники фінансової стійкості					
					Продовження табл. 2.7
5. Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	(ряд. 1495 / 1900)	> 0,5	0,30	0,28	-0,02
6. Коефіцієнт фінансового левериджу	(ряд. 1695 / ряд.1495)	1,0	2,31	2,60	+0,29
7. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	(ряд. 1495 - ряд. 1095) / ряд. 1495)	0,2-0,5	1,00	1,00	0,00
ІІІ. Показники ділової активності (оборотності) (для 2025 р. — за середніми залишками)					
8. Коефіцієнт оборотності активів, обертів	$\frac{\text{ряд. 2000}}{\text{ряд. 1300}}$	зростання	7,55	8,88	+1,33
9. Коефіцієнт оборотності запасів, обертів	$\frac{\text{ряд. 2050}}{\text{ряд. 1100}}$	зростання	462,60	102,09	-360,51
0. Період обороту запасів, днів	365/Коб.зап	скорочення	**0,8**	**3,6**	+2,8
11. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, обертів	Ряд.2000/ДЗзаг	зростання	**9,33**	**10,43**	+1,10
12. Період погашення дебіторської заборгованості, днів	365/Коб.дз	скорочення	**39,1**	**35,0**	-4,1
13. Коефіцієнт оборотності кредиторської	Ряд.2050/ряд. 1695	—	**10,25**	**11,84**	+1,59

заборгованості, обертів					
14. Період погашення кредиторської заборгованості, днів	365/Коб.КЗ	—	**35,6**	**30,8**	-4,8
					Продовження табл 2.7
IV. Показники рентабельності					
15. Валова рентабельність родажів (GPM), %	(ряд.2000-ряд.2050)/ряд.2000*100 %	зростання	**5,32%**	**3,79%**	-1,53 в.п.
16. Чиста рентабельність продажів (ROS), %	Ряд.2350/ряд.2000*100 %	зростання	**4,00%**	**2,20%**	-1,80 в.п.
17. Рентабельність активів (ROA), %	Ряд.2350/ряд. 1300*100%	зростання	**30,23%**	**19,56 %**	-10,67 в.п.
18. Рентабельність власного капіталу (ROE), %	Ряд.2350/ряд. 1495*100%	зростання	**100,00 %**	**70,36 %**	-29,64 в.п.

Джерело: розраховано на основі даних фінансової звітності ТОВ «ІМПОРТЕРА» (форми № 1-м та № 2-м) за 2024–2025 рр. за методикою [33; 40,51].

Оскільки ТОВ «ІМПОРТЕРА» було зареєстроване 15 лютого 2024 року і на початок 2024 року мало нульові балансові залишки, для забезпечення єдиної бази порівняння в обох періодах (2024 та 2025 рр.) усі коефіцієнти ділової активності та рентабельності розраховано за залишками статей Балансу на кінець відповідного звітного року. Значення рентабельності власного капіталу за 2024 рік на рівні 100,00% пояснюється тим, що статутний капітал на кінець першого року діяльності залишався неоплаченим (рядок 1425 = -50,0 тис. грн, рядок 1400 = 50,0 тис. грн), тому весь власний капітал підприємства на 31.12.2024 р. (8 106,5 тис. грн) дорівнював зробленому за рік чистому прибутку (8 106,5 тис. грн). У 2025 році після погашення засновниками боргу зі статутного капіталу та реінвестування прибутку показник ROE стабілізувався на рівні 70,36%.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА В УПРАВЛІННІ

3.1. Упровадження сучасних цифрових інструментів для формування та подання фінансової звітності

Упровадження сучасних цифрових інструментів на ТОВ «ІМПОРТЕРА» дає змогу автоматизувати збір даних за понад 1000 імпортними позиціями, виключити помилки при перерахунку курсових різниць та прискорити формування фінансової й управлінської звітності. Комплексна цифровізація облікової системи підприємства включає інтеграцію модуля автоматичного обміну з банком і митницею, запровадження BI-аналітики та підготовку до електронного звітування у форматі iXBRL [9; 10].

Проведений у другому розділі аналіз облікової системи ТОВ «ІМПОРТЕРА» засвідчив, що в умовах стрімкого зростання оборотів та обслуговування асортименту понад 1000 товарних найменувань традиційна напівавтоматизована модель ведення обліку перестає задовольняти інформаційні потреби управління. Основними технологічними бар’єрами на підприємстві є:

- ручне перенесення даних із електронних митних декларацій (МД) та банківських валютних виписок у систему BAS Бухгалтерія;
- високі трудовитрати на розподіл транспортно-заготівельних витрат за великою кількістю імпортних партій;
- формування фінансової звітності (форм № 1-м, № 2-м) виключно наприкінці кварталу або року, що не дозволяє керівництву оперативно відстежувати касові розриви та вплив курсових коливань.

Для усунення цих недоліків варто впровадити трирівневу архітектуру цифрових інструментів у процес формування та подання звітності підприємства.

Напрям 1. Автоматизація первинного імпортного обліку та валютних операцій

Першим кроком є модернізація базової облікової програми *BAS Бухгалтерія* шляхом підключення спеціалізованих API-модулів:

- Модуль автоматичного завантаження митних декларацій (МД) та інвойсів: програмний парсер розпізнає XML-файли електронних митних декларацій, автоматично розподіляє суми ввізного мита, митних зборів та міжнародної логістики пропорційно до ваги або вартості кожної позиції у партії. Це ліквідує викривлення собівартості в рядку 1100 Балансу («Запаси») та рядку 2050 Звіту про фінансові результати.
- Прямий шлюз «Клієнт-Банк» з авторознесенням валютних операцій: синхронізація гривневих і валютних рахунків із обліковою базою в режимі реального часу. Система автоматично ідентифікує монетарні та немонетарні статті (розмежовуючи субрахунки 632 і 3712), підтягує офіційний курс НБУ на дату події та миттєво розраховує курсові різниці (субрахунки 714, 945), унеможливлюючи людський фактор і податкові ризики.

Напрям 2. Впровадження BI-системи (Business Intelligence) для управлінської звітності

Оскільки скорочена фінансова звітність (форма № 2-м) агрегує операційні витрати та курсові втрати в одному рядку 2180, а також не містить Звіту про рух грошових коштів (форма № 3), для ТОВ «ІМПОРТЕРА» пропонується впровадити хмарний сервіс бізнес-аналітики Microsoft Power BI, інтегрований із базою даних *BAS*. Це дозволить формувати інтерактивні управлінські дашборди в режимі онлайн: [12; 35; 51].

- Дашборд «Валютна позиція та курсовий вплив»: відображає чистий прибуток компанії до та після впливу курсових різниць, показуючи реальну маржинальність імпортних контрактів для засновників .
- Дашборд «Платіжний календар та ліквідність (Cash Flow)»: візуалізує щоденні залишки грошових коштів, графік надходження оплат від торговельних мереж (контроль дебіторської заборгованості та планові дати купівлі валюти для розрахунків із постачальниками.

- Дашборд «Вікова структура заборгованості (Aging Report)»: автоматично сигналізує про прострочення платежів покупцями понад 22 дні для своєчасного нарахування резерву сумнівних боргів.
- Напрям 3. Удосконалення електронного подання звітності та перехід до стандарту XBRL.

На сьогодні подання звітності на ТОВ «ІМПОРТЕРА» здійснюється через систему M.E.Doc у стандартному форматі XML за принципом «єдиного вікна».

Доцільно впровадити такі інструменти:

• Автоматизований крос-контроль показників перед відправкою: налаштування в обліковій системі алгоритму попередньої перевірки контрольних співвідношень між формами № 1-м, № 2-м та податковими деклараціями з ПДВ і податку на прибуток до моменту накладання кваліфікованих електронних підписів (КЕП).

Підготовка облікової системи до таксономії UA XBRL МСФЗ: налаштування довідників аналітичного обліку таким чином, щоб забезпечити безперешкодну трансформацію даних у міжнародний формат електронного звітування iXBRL (розширювана мова ділової звітності), що підвищить прозорість компанії для іноземних інвесторів та банківських установ при залученні кредитних ліній. [5; 9; 15]

Таблиця 3.1

Порівняльна оцінка ефективності цифрових рішень для ТОВ «ІМПОРТЕРА»

Бізнес-процес формування звітності	Поточний стан на ТОВ «ІМПОРТЕРА»	Запропонований цифровий інструмент	Очікуваний управлінський та обліковий ефект
Обробка митних декларацій і розподіл ТЗВ	Напівавтоматичне введення, списання ТЗВ за середнім відсотком	API-парсер електронних МД у BAS Бухгалтерія	Скорочення часу на оприбуткування партії на 75%; точна собівартість кожного SKU у Балансі
Розрахунок курсових різниць за ЗЕД-контрактами	Ручна звірка монетарних і немонетарних статей наприкінці місяця	Прямий шлюз «Клієнт-Банк» з авторознесенням за курсом НБУ	Повне виключення арифметичних помилок у рядках 2120 та 2180 Звіту про фінрезультати

			Продовження табл. 3.1
Контроль грошових потоків і заборгованості	Відсутність форми № 3, аналіз у таблицях Excel із запізненням	Хмарна аналітика Microsoft Power BI (дашборди Cash Flow, Aging Report)	Формування звітності у реальному часі (24/7); запобігання касовим розривам
Подання та перевірка фінансової звітності	Квартальне формування у M.E.Doc, ручна звірка рядків	Модуль автоперевірки контрольних співвідношень та таксономії XBRL	Прискорення закриття звітного періоду з 15 до 5 робочих днів; готовність до зовнішнього аудиту

Джерело: розроблено на основі аналізу облікової системи ТОВ «ІМПОРТЕРА» та наукових досліджень [29; 34; 46,48].

Таким чином, цифрова трансформація обліково-аналітичної системи дозволить ТОВ «ІМПОРТЕРА» перетворити фінансову звітність із формального інструменту фіскального контролю на дієвий інформаційний ресурс для оперативного та стратегічного управління імпортним бізнесом.

3.2. Використання показників фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва для ухвалення управлінських рішень

Інформаційні бар'єри звітності за НП(С)БО 25 у системі управління.

Фінансова звітність малого підприємства (форми № 1-м і № 2-м) орієнтована насамперед на зовнішніх користувачів — податкові органи та органи статистики. Проведений у попередньому розділі аналіз звітності ТОВ «ІМПОРТЕРА» за 2025 рік довів, що використання лише регламентованих форм створює дві управлінські сліпі зони:

1. Ілюзія платоспроможності: наявність чистого прибутку в розмірі 19 362,0 тис. грн у формі № 2-м поєднується з критично низьким залишком грошових коштів у Балансі (3 691,9 тис. грн, коефіцієнт абсолютної ліквідності 0,05) через відсутність у пакеті звітності Звіту про рух грошових коштів (форма № 3).

2. Усереднення ризиків розрахунків: рядок 1125 Балансу показує загальну суму дебіторської заборгованості покупців (64 922,9 тис. грн), але не

розкриває частку прострочених платежів і концентрацію боргу за окремими торговельними мережами.

Для подолання цих обмежень пропонується запровадити методику перетворення даних бухгалтерського обліку та звітності у три базові управлінські інструменти.

2. Розробка управлінського формату Звіту про прибутки та збитки (Management P&L).

Для прийняття рішень щодо ціноутворення та оцінки ефективності ЗЕД-контрактів пропонується розкласти агреговані показники форми № 2-м ТОВ «ІМПОРТЕРА» на маржинальні рівні із виділенням впливу валютних коливань (на прикладі даних 2025 року, із модельним розмежуванням структури витрат): [12; 28; 35].

Таблиця 3.2

Формування показників управлінського звіту про фінансові результати (Management P&L) ТОВ «ІМПОРТЕРА» та їх роль у прийнятті управлінських рішень за 2025 рік

Показник управлінського звіту (Management P&L)	Джерело даних (рахунки обліку)	Значення за 2025 р., тис. грн	Частка в чистому доході, %	Управлінське рішення на основі показника
1. Чистий дохід від реалізації	Ряд. 2000 (рах. 702 - ПДВ)	879 625,5	100,00%	База оцінки ринкової частки компанії
2. Собівартість реалізованих товарів	Ряд. 2050 (рах. 902)	846 256,0	96,21%	Контроль закупівельних цін та митної вартості
3. Валовий прибуток (Gross Profit)	п. 1 - п. 2	33 369,5	3,79%	Індикатор мінімально допустимої торговельної націнки
4. Витрати на збут та логістику	Рах. 93 (аналітика)	5 420,0	0,62%	Оптимізація складських витрат та умов доставки мережам
5. Адміністративні витрати	Рах. 92 (аналітика)	2 315,4	0,26%	Контроль фонду оплати праці управлінського персоналу
6. Операційний прибуток до курсових різниць (EBITDA)	п. 3 - п. 4 - п. 5	25 634,1	2,91%	Оцінка чистої операційної ефективності менеджменту

				Продовження табл. 3.2
7. Чистий результат від курсових різниць	Субрах. 714 - субрах. 945 (2 220,0 - 4 300,0)	-2 080,0	-0,24%	Рішення про хеджування валютних ризиків або перегляд цін
8. Інші позаопераційні доходи	Ряд. 2240	58,1	0,01%	Не впливає на операційну стратегію
9. Прибуток до оподаткування (EBT)	Ряд. 2290	23 612,2	2,68%	База для планування податкового навантаження (18%)

Джерело: розроблено та розраховано на основі даних фінансової звітності (ф. № 2-м) і регістрів аналітичного обліку ТОВ «ІМПОРТЕРА» за 2025 р. [33; 36; 45].

Управлінська цінність моделі: Виділення показника EBITDA (25 634,1 тис. грн або 2,91%) дозволяє керівництву відокремити результати роботи комерційного відділу від макроекономічного впливу валютного курсу (чисті курсові втрати склали 2 080,0 тис. грн). Якщо валова маржа опускається нижче 3,8%, комерційний директор отримує сигнал про необхідність перегляду відпускних прайсів або умов постачання [28; 33; 38].

Запровадження управлінського Звіту про рух грошових коштів (Direct Cash Flow) та платіжного календаря [12; 35; 51].

Оскільки аналіз ліквідності виявив дефіцит вільних грошових коштів на рахунках (3 691,9 тис. грн при поточних зобов’язаннях 71 487,3 тис. грн), фінансовому менеджменту ТОВ «ІМПОРТЕРА» необхідно доповнити Баланс (ф. № 1-м) регулярним звітом Cash Flow прямим методом на основі даних банківських рахунків (рахунки 311, 312).

• Механізм прийняття рішень: Щотижневе зіставлення планових надходжень від дебіторів (рядок 1125) із графіком обов'язкових платежів (купівля валюти для оплати нерезидентам за рядком 1615, сплата митних платежів та ПДВ).

• Практичний результат: Замість залучення дорогих банківських овердрафтів підприємство може заздалегідь узгоджувати дати розмитнення

чергових партій товару з датами великих платежів від торговельних мереж, підтримуючи коефіцієнт абсолютної ліквідності на безпечному рівні 0,15–0,20 (замість критичних 0,05 у 2025 році).

Матриця управлінських рішень на основі фінансових коефіцієнтів (система раннього попередження).

Для переведення фінансового аналізу в площину щоденного менеджменту пропонується закріпити у внутрішньому регламенті ТОВ «ІМПОРТЕРА» матрицю реагування на зміну ключових показників звітності:

Таблиця 3.3

Матриця управлінського реагування на відхилення ключових фінансових показників балансу ТОВ «ІМПОРТЕРА»

Фінансовий показник (за даними звітності)	Фактичне значення (2025 р.)	Цільовий (безпечний) коридор	Управлінський сигнал при відхиленні від норми	Конкретний захід управлінського впливу
Коефіцієнт абсолютної ліквідності ряд. 1165 / ряд. 1695)	0,05 (нижче норми)	0,15 – 0,25	Високий ризик касового розриву при купівлі валюти	Запровадження платіжного календаря; стимулювання передоплат від покупців через систему знижок (сконто)
Тривалість обороту дебіторської заборгованості	22,0 дні (перевищує оборот КЗ на 2,5 дні)	16 – 18 днів	Вимивання обігового капіталу в розрахунки	Впровадження Aging Report (звіту за строками боргу); блокування нових відвантажень при простроченні понад 3 дні
Коефіцієнт автономії (ряд. 1495 / ряд. 1900)	0,28 (високе боргове навантаження)	0,35 – 0,45	Надмірна залежність від товарних кредитів нерезидентів	Продовження політики реінвестування чистого прибутку у власний капітал замість виплати дивідендів у 2026 р.
Валова рентабельність продажів	3,79% (зниження на 1,53 в.п.)	4,50 – 5,50%	Зниження запасу фінансової міцності імпортних угод	Перегляд асортиментної матриці (ABC-аналіз 1000 SKU), виведення низькомаржинальних позицій

Джерело: розроблено на основі результатів фінансового аналізу ТОВ «ІМПОРТЕРА» за 2025 р. та методичних підходів [30; 33;].

Таким чином, інтеграція показників фінансової звітності в систему управлінських звітів (Management P&L, Direct Cash Flow та матрицю KPI) перетворює бухгалтерську інформацію ТОВ «ІМПОРТЕРА» на дієвий механізм контролю ліквідності, захисту прибутку від валютних коливань та збалансування розрахунків із контрагентами.

ВИСНОВКИ

У цій роботі сформовано теоретичну базу та розроблено прикладні рекомендації щодо оптимізації підготовки фінансової звітності суб'єкта малого бізнесу й підвищення її значущості в системі управління на прикладі ТОВ «ІМПОРТЕРА». Реалізація поставлених завдань дала змогу дійти таких основних висновків та пропозицій:

1. Теоретико-правові аспекти звітування малого підприємництва. Доведено, що фінансова звітність малих підприємств (форми № 1-м «Баланс» та № 2-м «Звіт про фінансові результати»), сформована за нормами НП(С)БО 25, є базовим джерелом даних для оцінювання їхнього фінансового стану та ефективності роботи. Проте виявлено, що надмірне узагальнення показників і відсутність у скороченому пакеті Звіту про рух грошових коштів (форма № 3) суттєво обмежують її аналітичну придатність для оперативного менеджменту, зокрема в компаніях із зовнішньоекономічними операціями.

2. Організаційно-економічна характеристика та облік базової компанії. Аналіз діяльності ТОВ «ІМПОРТЕРА» показав, що підприємство займається оптовим імпортом і дистрибуцією продукції (асортимент понад 1000 SKU) та демонструє динамічне зростання масштабів бізнесу. Упродовж 2024–2025 років чистий дохід від реалізації збільшився у 4,34 раза (із 202 562,5 тис. грн до 879 625,5 тис. грн), а підсумок балансу виріс у 3,69 раза (із 26 819,1 тис. грн до 99 005,8 тис. грн).

3. Результати фінансової діагностики та виявлені ризики. Оцінка звітних показників ТОВ «ІМПОРТЕРА» за 2024–2025 роки засвідчила високу інтенсивність використання ресурсів (обороти активів зросли з 7,55 до 13,98 раза, а оборотність запасів становить усього 1,9 дня) та прийнятний рівень загальної ліквідності (коефіцієнт покриття — 1,38). Водночас зафіксовано низку серйозних управлінських загроз:

• падіння коефіцієнта абсолютної ліквідності з 0,24 до критичної позначки 0,05 залишок грошових коштів на кінець 2025 року склав 3 691,9 тис. грн;

• довший період інкасації дебіторської заборгованості (22,0 дні) порівняно зі строком погашення кредиторської заборгованості (19,5 дня), що призводить до вимивання обігових коштів у розрахунки (чисте сальдо заборгованостей становить +12 868,8 тис. грн);

• скорочення чистої рентабельності продажів (ROS) із 4,00% до 2,20%, спричинене вищими темпами зростання собівартості та інших операційних витрат (зокрема збитків від курсових коливань).

4. Цифровізація методики складання фінансової звітності. Для ліквідації слабких місць у поточній системі обліку ТОВ «ІМПОРТЕРА» запропоновано впровадити трирівневу цифрову архітектуру:

• інтеграцію API-парсера електронних митних декларацій у середовище BAS Бухгалтерія для автоматизованого розподілу транспортно-заготівельних витрат за товарними позиціями;

• налаштування прямого обміну через «Клієнт-Банк» для точного автоматичного поділу монетарних (субрахунок 632) та немонетарних (субрахунок 3712) валютних статей і коректного обчислення курсових різниць;

• підключення хмарної бізнес-аналітики (Microsoft Power BI) та адаптацію облікової системи до подання електронної звітності за стандартом таксономії UA XBRL.

5. Розвиток управлінської ролі звітності. Щоб трансформувати облікові дані у практичний інструмент прийняття рішень, розроблено пакет внутрішніх управлінських звітів: управлінський звіт про прибутки та збитки (Management P&L) із виокремленням показника EBITDA та чистого ефекту курсових різниць, звіт про рух грошових коштів прямим методом (Direct Cash Flow), звіт про вікову структуру дебіторської заборгованості (Aging Report) і матрицю реагування на відхилення фінансових індикаторів. Реалізація запропонованих кроків дасть змогу ТОВ «ІМПОРТЕРА» відновити абсолютну ліквідність до нормативних значень 0,15–0,20, скоротити період інкасації дебіторської заборгованості на 4 дні та забезпечити високу прозорість фінансової інформації для власників і зовнішніх аудиторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14 (дата звернення 11.11.2026)

2. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 (дата звернення: 11.11.2026).

3. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.12 р. № 4618-VI. URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12 (дата звернення 11.11.2026).

4. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : Наказ Мінфіну України від 25.02.2000 р. № 39. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00 (дата звернення: 11.11.2026).

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України України від 28.02.2013 р. № 336/22868 / Міністерство фінансів України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/ laws/show/z0336-13 (дата звернення 11.11.2026).

6. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: наказ Міністерства фінансів від 14.12.99 р. № 860/4153. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99 (дата звернення 13.11.2026).

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України України від 31.12.1999. № 318 / Міністерство фінансів України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text (дата звернення 13.11.2026)

8. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv (дата звернення 11.11.2026).

9. Багрій К. Л. Трансформація фінансової звітності в Україні за МСФЗ: перспективи та основні перешкоди. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту*. 2018. Вип. 3. С. 83-89

10. Бачинський В.І., Помулєва В.М. Спрощений облік на малих підприємствах: реалії сьогодення. *Інноваційна економіка*. 2021. №3-4. С. 152-158.

11. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.

12. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник / О.А. Лаговська та ін. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. 416 с.

13. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: навчальний посібник / Є.М. Романів та інші. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 772 с.

14. Вигівська І.М., Скрипник М. І., Григоревська О.О. Поняття достовірності фінансової звітності та фактори впливу при її визначенні. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2017. № 1. С. 11-14.

15. Гнатенко Є.П. Порівняння фінансової звітності суб'єктів малого та мікропідприємництва України та країн ЄС. Молодий вчений. 2017. №5. С. 537-541.

16. Гречко А.В. Податкова система: навчальний посібник. Київ: 2018. 171 с.

17. Гудзенко Н. М., Григораш М. В. Облік і місце фінансових результатів у звітності підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. Вип. 29. С. 158-160.

18. Гудзенко Н.М., Коваль Т.Ф. Вплив інформаційних потреб користувачів на структуру та наповнення фінансової звітності. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 5. С. 102-113.

19. Домбровська Н. Р. Сутнісне визначення та трактування фінансової звітності як провідної економічної категорії. *Бізнес навігатор*. 2019. Вип. 2. С. 161-166.

20. Єпіфанова І. М. Роль і місце аналізу фінансової звітності в процесі здійснення фінансово-господарської діяльності суб'єктами господарювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Вип. 23. С. 162-166.

21. Звітність підприємств : навчальний посібник. В. П. Пантелеєв та ін. ; за заг. редакцією В. П. Пантелеєва]. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. 432 с.

22. Каминський П.Д. Аналіз бухгалтерського балансу: особливості та методика проведення. *Економічний форум*. 2017. №3. С. 278-285.

23. Кириллов О. О. Методика бухгалтерського обліку і фінансової звітності зобов'язань підприємства. *Молодий вчений*. 2019. № 1. С. 465-468.

24. Коба О.В., Васюк Н.С. Особливості застосування загальної та спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва. *Науково-практичний журнал «Економічні студії»*. Випуск 4(26). 2019. С. 67-70.

25. Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs (VSME) / EFRAG. Brussels : EFRAG, 2024. 66 p. URL: https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/VSME%20Standard.pdf (дата звернення: 11.11.2026).

26. Кучерява М. В. Класифікація та характеристика факторів впливу на якість фінансової звітності. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 12. С. 47-51.

27. Макаревич Г.В. Особливості формування і подання фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2018. №3. С. 67-69.

28. Матківська Н. І. Фінансова звітність підприємства та використання її показників для прийняття управлінських рішень / Актуальні проблеми функціонування господарської системи України: матеріали XXVIII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених. – Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. – с. 104-106.

29. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва: навчальний посібник / Верига Ю.А. та ін. Київ: «ЦУЛ», 2014. 272 с.

30. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 11.11.2026)

31. Офіційний сайт Міністерства економіки України. Київ, 2022 р. URL: https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA (дата звернення: 13.11.2026)

32. Податкова система: навчальний посібник / Волохова І.С., та ін.; за ред. І.С. Волохової, О.Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с

33. Правдюк Н. Л. Рентабельність операційної діяльності: обліково аналітичний аспект. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 12. С. 124- 141.

34. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика підприємств : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 647 с.

35. Сіренко Н.М., Баришеувська І.В. Управлінський облік у схемах і таблицях. Навчальне видання. Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв. 2018. 69 с.

36. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ЄДР) : офіційний вебпортал Міністерства юстиції України. URL: minjust.gov.ua (дата звернення: 21.11.2026).

37. Фролова В.Ю. Актуальні проблеми діяльності суб'єктів малого підприємництва в Україні. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2017. № 1. С. 16-34.

38. Шулла Р. С., Пойда-Носик Н. Н. Аналіз фінансової звітності як інформаційна основа прийняття управлінських рішень в системі фінансового менеджменту підприємства. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 19. С. 1363–1370. URL: economyandsociety.in.ua (дата звернення: 11.11.2026).

39. Звітність підприємств : навч. посіб. / В. П. Пантелеєв та ін. Київ : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. 432 с.

40. Череп А. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / А. В. Череп, О. В. Гамова, І. А. Козачок. Київ : Кондор, 2020. 268 с.

41. Литвиненко В. С., Толстоног В. В. Обліково-контрольне забезпечення управління витратами: інституціональний підхід : монографія. Київ : Фітосоціоцентр, 2015. 259 с.

42.42. Олійник О. В. Системний підхід до управління витратами. *Стратегія економічного розвитку України*. 2013. Вип. 33. С. 258–264.

43. Колібаба О. А. Функції управління витратами як інтегральна складова управлінського обліку. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.11. С. 234–239

44. Остапенко Т. М. Економічна сутність управління витратами. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки*. 2013. № 2 (58). С. 85–89.

45. Дороженко Л. І. Система управління витратами підприємства та напрями її удосконалення. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2014. Т. 19, вип. 2 (3). С. 94–97.

46. Струк Н. Обліково-аналітична інтерпретація та основні напрями контролю трансакційних витрат у інноваційній діяльності підприємства. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2017. № 9 (251). С. 151–174.

47. Atrill P., McLaney E. Accounting and finance for non-specialists. 12th ed. Harlow : Pearson Education, 2022. 560 p.

48. Collis J., Jarvis R. Financial information and the management of small private companies. *Journal of Small Business and Enterprise Development*. 2002. Vol. 9, no. 2. P. 100–110. DOI: https://doi.org/10.1108/14626000210427357.

49. Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings... *Official Journal of the European Union*. 2013. L 182. P. 19–76. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj (дата звернення: 11.11.2026).

50. IFRS for SMEs Accounting Standard / International Accounting Standards Board (IASB). 3rd ed. London : IFRS Foundation, 2025. URL:

https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/html-standards/english/2025/issued/html-ifrs-for-smes.html (дата звернення: 11.11.2026).

51.Podoliancuk O. Accounting and taxation of the activity results of enterprises. Theoretical and practical aspects of the development of modern scientific research: Scientific monograph. Part 1. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2022. P. 222-243.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 2 до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку

Фінансова звітність мікропідприємства

			Коди
			2025 01 01
			45186341
Територія	КИЇВСЬКА	за КАТОТТГ[1]	UA3208001001004386 1
Організаційно-правова форма господарювання	товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	за КВЕД	46.39

Середня кількість працівників, осіб 1

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон УКРАЇНА, 08139, КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ, БУЧАНСЬКИЙ РАЙОН, СЕЛО БІЛОГОРОДКА ВУЛ. АРБАРТ 89, БУД. 1-А 0930789117

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Капітал	1400	-	50,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	8 106,5
Неоплачений капітал	1425	(-)	(50,0)
Усього за розділом I	1495	-	8 106,5
II. Довгострокові зобов’язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов’язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1615	-	5 325,9
розрахунками з бюджетом	1620	-	2 048,5
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	5,3
Інші поточні зобов’язання	1690	-	11 332,9
Усього за розділом III	1695	-	18 712,6
Баланс	1900	-	26 819,1

25 "Спрощена фінансова звітність" (пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство

Дата(рік,місяць,число)

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІМПОРТЕРА" за ЄДРПОУ

1. Баланс на Форма № 1-мс Код за ДКУД на 31 грудня 2024 р. 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби :	1010	-	-
первісна вартість	1011	-	-
знос	1012	(-)	(-)
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	-
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	414,6
Поточна дебіторська заборгованість	1155	-	21 710,6
Гроші та їх еквіваленти	1165	-	4 492,2
Інші оборотні активи	1190	-	201,7
Усього за розділом II	1195	-	26 819,1
Баланс	1300	-	26 819,1

2. Звіт про фінансові результати за Рік 2024

Форма № 2-мс

Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	202 562,5	-
Інші доходи	2160	607,6	-
Разом доходи (2000 +2160)	2280	203 170,1	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(191 792,1)	(-)
Інші витрати	2165	(1 492,0)	(-)
Разом витрати (2050 +2165)	2285	(193 284,1)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	9 886,0	-
Податок на прибуток	2300	(1 779,5)	(-)
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300 – (+) 2310)	2350	8 106,5	-

ЕП Рабізо
Микита
Артемович

Керівник _____ Рабізо Микита Артемович
(підпис) (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер _____ _____
(підпис)

[1] Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

(ініціали, прізвище)

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	-	-
первісна вартість	1011	-	-
знос	1012	(-)	(-)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	-
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	414,6	8 289,1
у тому числі готова продукція	1103	312,8	8 245,1
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	12 241,7	64 922,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	526,6	3 332,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8 942,3	16 100,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 492,2	3 691,9
Витрати майбутніх періодів	1170	184,1	179,7
Інші оборотні активи	1190	17,6	2 489,0
Усього за розділом II	1195	26 819,1	99 005,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	26 819,1	99 005,8

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	50,0	50,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8 106,5	27 468,5
Неоплачений капітал	1425	(50,0)	(-)
Усього за розділом I	1495	8 106,5	27 518,5
II. Довгострокові зобов’язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов’язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов’язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	16 658,8	55 584,2
розрахунками з бюджетом	1620	2 048,5	3 198,4
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 779,5	1 412,0
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	5,3	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-

Інші поточні зобов’язання	1690	-	12 704,7
Усього за розділом III	1695	18 712,6	71 487,3
IV. Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	26 819,1	99 005,8

Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність"

(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

		Коди		
Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	2026	01	01
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІМПОРТЕРА"	за ЄДРПОУ	45186341		
Територія КИЇВСЬКА	за КАТОТТГ [1]	UA3208010010043861		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	за КВЕД	46.39		

Середня кількість працівників, осіб 2

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон УКРАЇНА, 08139, КИЇВСЬКА ОБЛ, БУЧАНСЬКИЙ Р-Н, ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА БІЛОГОРОДСЬКА, 0953078917 "ТОРГІВЕЛЬНИЙ" МАСИВ, ВУЛ. РАДІСНА, БУДИНОК 3

1.Баланс на 31 грудня 2025 р.

2. Звіт про фінансові результати

за Рік 2025 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	879 625,5	202 562,5
Інші операційні доходи	2120	2 220,0	607,6
Інші доходи	2240	58,1	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	881 903,6	203 170,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(846 256,0)	(191 792,1)
Інші операційні витрати	2180	(12 035,4)	(1 492,0)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(858 291,4)	(193 284,1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	23 612,2	9 886,0
Податок на прибуток	2300	(4 250,2)	(1 779,5)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	19 362,0	8 106,5

ЕП Рабіво
Микита
Артемович

Керівник _____ Рабізо Микита Артемович
(підпис) (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер _____ _____
(підпис)

[1] Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

(ініціали, прізвище)